

Anna Czerninová: *Oratorio di Santa Cecilia Antonia Draghiho*
bakalářská práce, ÚHV FF UK, Praha 2016, 52 s. + 15s. příloha
(posudek vedoucího práce)

Antonio Draghi, italský zpěvák, skladatel a posléze i dvorní kapelník císaře Leopolda I., je exemplárním příkladem autora s více než stoletou tradicí muzikologického výzkumu a trvajícím zásadními badatelskými problémy. Důvod je zřejmý: proti sobě stojí rozsáhlý skladatelský odkaz a neúplné hudební prameny, jež – spolu s méně originální invencí – řadu badatelů i interpretů odrazují. Anna Czerninová se naznačených obtíží nezalekla a jako předmět svého výzkumu si zvolila Draghiho oratorium *Santa Cecilia*, jež vzniklo v roce 1680 v Praze, čímž vhodně spojila téma evropského významu s problematikou domácí.

Text práce má obvyklou strukturu, totiž úvod, stav bádání, část historickou, část analytickou, závěr a přílohu, kterou tvoří spartace vybraných čísel oratoria. Po úvodu, kde nás autorka seznamuje s tématem, cíly a strukturou práce, následuje shrnutí stavu bádání, jež dobře ilustruje vývoj poznání a některé (i dosud trvajících) problémy výzkumu kolem Antonia Draghiho. Nepočtené biografické informace a shrnutí skladatelovy tvorby jsou obsahem následné kapitoly. V dalších částech autorka rozšiřuje a prohlubuje kontexty zkoumaného díla. Nejdříve se zabývá oratorní tradicí v Itálii a Vídni, následně legendou o svatě Cecílii a reflexí svatocecílské úcty v hudbě. V těchto částech autorka převážně čerpá z literatury, přináší ale i vlastní zjištění. Cenný je už samotný soupis italských oratorií se svatocecílskou tematikou ze 17. století, autorkou skromně ponechaný v podčarové poznámce. Velmi vítané a zdařilé je stručné srovnání anonymního textu Draghiho oratoria s textem od Niccola Montemelliniho z roku 1701, ukazující zcela odlišné zpracování látky.

V poslední, páté kapitole, se autorka věnuje již Draghiho oratoriu. Nejdříve se krátce zabývá otázkou provedení, totiž pravděpodobným pěveckým obsazením a liturgickým prostorem, v němž dílo zaznělo, a následně analýzou textu a hudby. Zde je také těžiště práce Czerninové a její největší vklad do problematiky. Text je zkoumán primárně jako dramatická struktura, a třebaže autorka volí čtenářsky nejpříjemnější způsob, totiž chronologické převyprávění děje, zároveň si všímá, jaká je jeho dynamika, jaké zde jsou, resp. spíše nejsou konflikty, kde a jak jsou rozvrženy árie a ansámblová čísla a jak jsou pojednány jednotlivé postavy, což je využito a dále rozvinuto i v analýze hudební. Autorka zároveň pracuje i s interpretací významných motivů věroučného charakteru a jejich významu pro konkrétní řešení (postav, struktury děje), což zvláště oceňuji. V části věnované hudební analýze je nejdříve naznačen základní skladatelský kontext, totiž období středního baroka, a Draghi je zde lehce srovnáván se svým proslulejším kolegou, Alessandrem Stradellou. Následuje povšechnější charakteristika celého oratoria: zejména použité formy, melodika, harmonie, sazba. Na dalších stránkách se autorka zaměřuje primárně na hudební charakterizaci jednotlivých postav. Kromě řady příkladů použití rétorických figur a zvukomalebných postupů ilustrující obsah textu, jsou zdůrazněny zejména dva momenty, totiž odlišení postavy Anděla (četnější ariosa, délka árií, technické nároky, koloratury) a Cecílie, u níž dvě árie ze tří mají charakter modlitby (ternární metrum, pomalejší tempo, klidná převážně kroková melodika ad.). Kontrast mezi bratry Valerianem a Tiburtem je skladatelsky využit již méně. V závěrečném shrnutí autorka poukazuje na Stradellovo celkově bohatší hudební vyjadřování, ale také na problematičnost hodnocení Draghiho oratorní tvorby, jež se jednak dochovala v specifickém typu pramenů (redukované partitury v opisech) a jednak v mnohem menší míře využívala instrumentální složku. Ve své práci autorka vědomě rezignovala na hlubší stylovou analýzu, jež je nutným předpokladem k spolehlivějšímu hodnocení Draghiho skladatelského umění. To je ale také úkol náročnější, vhodný spíše pro magisterské absolventské práce. I předkládaný text však nabízí řadu spolehlivých a důležitých postřehů, které k tomuto cíli směřují. Při celkovém hodnocení textu je potřeba ocenit také práci s rozsáhlou čtyřjazyčnou bibliografií, spartaci celého oratoria,

byť v příloze je zveřejněna jen část, a snahu o uchopení tématu z více hledisek. Jedinou, spíše drobnou výtku, bych směřoval k způsobu použití literatury. Kvalitu práce by bezpochyby zvýšilo lehce rozsáhlejší a zejména konkrétnější navázání na výsledky hudebních analýz starších badatelů, zejména Smithera a Seiferta, a to včetně kritických vymezení. Poněkud nestandardní je i způsob citací hesel z *New Grove Dictionary*, např. v poznámkách č. 23–29. Také Ediční zprávu by – v případě souborů pdf – bylo vhodnější umístit společně do jednoho souboru s vlastní notovou přílohou.

Vzhledem k celkovým kvalitám doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze 27. 1. 2016

Mgr. Marc Niubo, Ph. D